

Izhaja:

10, 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Leto XVII.

V Celovcu, 30. aprila 1898.

Štev. 12.

V a b i l o

k

9. letnemu občnemu zboru

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem,

ki se bode vršil

v četrtek dné 12. maja 1898. leta

v Celovcu

v dvorani gostilne „pri Sandwirtu“.

Začetek ob 1/2. uri popoldne.

Vspored:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika in blagajnika o delovanju društva v preteklem letu.
3. Zapisovanje novih udov in vplačevanje letnih doneskov.
4. Volitev novega odbora in dveh pregledovalcev računov.
5. Poročila o državnem in deželnem zboru.
6. Razne razprave, predlogi in nasveti.

K temu shodu uljudno vabimo vse ude političnega društva in tiste slovenske rodoljube, ki se želijo zborovanja udeležiti in smejo z dovoljenjem odbora od udov vpeljani biti.

Odbor.

Državni zbor.

(Izvirno poročilo iz Dunaja.)

Novi dohodninski davek in kmetje.

(Predlog poslanca Lamb. Einspielerja in tovarišev.)

Že lani so poslanci, kateri pripadajo raznim skupinam desniške večine, osnovali med seboj posebno zvezo z namenom, da bi združeno zagovarjali in varovali koristi kmetijskega stanu. Ta zveza se imenuje agrarna, t. j. kmetijska zveza in šteje letos 123 poslancev, ki so jih kmetijske občine poslale kot svoje zastopnike v državni zbor ali pa so voljeni v peti kuriji. Dné 29. marca t. l. so se družbeniki agrarne zveze razgovarjali o tem, kako

davkarske uradnike izpeljujejo novo postavo o dohodninskem davku zlasti na deželi pri kmetih in gospodarjih. Zastopniki raznih dežel so naštevati celo vrsto pritožb o tem, da c. kr. davkarski uradniki in davkarski nadzorniki zlasti proti kmetom in posestnikom sedaj čisto drugači postopajo, kakor je bila to obljubila vlada takrat, ko se je sklenila postava o novem osebnem davku. Zemljiški posestniki so preveč obteženi, davkarski nadzorniki uplivajo tihoma na zaupne može — med temi so celo učitelji —, da kmetijske dohodke previsoko, stroške pa prenizko cenijo v to, da bi posestnikom naložili višjo dohodarino! Po nasvetu naše agrarne zveze so torej zastopniki vseh desniških klubov ali skupin v seji dné 1. aprila predlagali, da naj ministerstvo omenjene nedostatke odpravi, nove cenilne komisije naj ne pritiskajo na škodo kmetovalcev in naj se prekličejo in uničijo vse napovedbe tistih kmetij, ki nimajo 250 gld. čistega katastralnega in sicer nobenega drugega dohodka. Važni predlog so v imenu krščanske slovanske narodne zveze zbornici izročili poslanci: Einspieler za Koroško, Barwinski za Galicijo, dr. Gregorčič za Goriško, Pfeifer za Kranjsko, Robič za Štajersko, Spinčič za Primorsko itd.

Glasi se tako-le:

„Postopanje pri izvršitvi davčne reforme (preuredbe) je opravičilo strah gledé direktnih osebnih davkov, da bodo ti davki v prvi vrsti zadeli in tlačili srednji stan, podlago človeške družbe. Opravičenih pritožeb iz obrtniških in trgovskih krogov ne bomo tukaj naštevati, pač pa povsem opravičene pritožbe zemljiških posestnikov. Zemljiška posest je z novim dohodninskim davkom dvakrat obdačena, poleg tega je nemogoče prikriti dohodke zemljišč; a kar to breme posebno povečuje v duhu in po namenu zakonodajalca.

Že pri prvih posvetovanjih v odseku so zastopniki poljedelskih koristij naglašali, da je iz več vzrokov treba olajšav za kmečke posestnike. In te olajšave so skušali doseči s tem, da bi kmetom olajšali napovedbe dohodkov, že z določbami v zakonu samem koristili kmetu in da bi kmetom, ki nimajo 250 gld. čistega katastralnega dohodka, ne bilo treba vlagati napovedeb (naznanjati uradom svojih dohodkov).

V jedni zadnjih sej je v odseku finančni minister izjavil v imenu vlade, da se bode oziral

na te želje ter izdal potrebna navodila finančnim uradnikom. To je izjavil v imenu vlade z dostavkom. To je izjavil v imenu vlade z dostavkom, da se bode vsaka vlada ozirala na te olajšave, ker se je zakon sklenil po dogovoru in ima namen, vsaj nekoliko olajšati kmetom bremena. Ta izjava in druge vladne obljube so zapisane v zapisniku davčnega odseka.

Toda čisto nasprotno se vlada ne ozira na to izjavo in na obljube prejšnje vlade, niti na zakon ne, temveč merodajna je zopet stara fiskalna morala, t. j. ostro postopanje finančnih uradov, ki dela proti duhu in namenu zakona. V nasprotju z zakonom zahtevajo tudi od takih napovedbe osebne dohodarine, ki gotovo niso vezani po zakonu. S tem se množe le napovedbe in pa delo davčnih komisij. Mnogokje so v nasprotju z zakonom smešili napovedbe davkoplačevalcev ter jih zavračali ali pa navijali davčni vijak. V nasprotju z zakonom so od mnogih zahtevali, da popravijo svoje napovedbe, ter branili, da odštejejo primerne stroške za delavce in živež otrok; pretili so jim celo s kaznijo, ako ne ustrežejo neopravičenim zahtevam.

Popolnoma v nasprotju z zakonom so finančni uradi zabranjevali odšteti obrabo gospodarskega orodja, stroške za vzdrževanje poslopij in kar je najbolj čudno, stroške za obnovljenje opustošenih vinogradov. Vlada je celo s tajno okrožnico ukazala svojim finančnim uradom, da morajo zahtevati napovedbe tudi od onih kmečkih posestnikov, ki imajo od zemljišč manj kot 250, a nobenih drugih dohodkov.

Zaupni može so se uporabljali kot davčni inkvizitorji. S kratka: davkoplačevalci so imeli in imajo mnogo sitnostij vsled označenega postopanja finančnih uradov. Zato podpisani predlagajo:

Visoka zbornica skleni:

1. Visoko finančno ministerstvo se pozivlje, da našete nedostatke odpravi s potrebnimi navodili načelnikom cenilnih komisij ter zaukaže, da morajo cenilne komisije vršiti svojo nalogo proste vsega pritiska na korist davkoplačevalcev.

2. Finančno ministerstvo se pozivlje, da cenilne komisije uničijo vse napovedbe onih zemljiških posestnikov, ki nimajo 250 gld. čistega katastralnega, a nobenega drugega dohodka.

Podlistek.

Vera, šola in učitelji.

(Govoril na shodu Ciril-Methodove podružnice v Kotmarivasi dné 24. apr. t. l. č. g. Val. Podgorc.)

Danes ste se tukaj zbrali udje Ciril-Methodove šolske družbe, družbe, ki ima namen delati na to, da dobimo dobrih šol. Mar nimamo že dosti šol in dosti šolskih doklad, da vas, domoljubni može, zopet zbirajo v društvi, ter molzejo vaše popred že suhe mošnje vnovič za šole? Šol nam res ne primanjkuje, v vsaki vasi skoro že stoji grad, v katerem se mladež „razsvetljuje“, da se bo kmalu svet čudil nad njeno modrostjo, a vendar s temi šolami ni vsakdor zadovoljen. Da mi duhovniki ž njimi nismo zadovoljni, vsi že veste. Naši nasprotniki trdè, da zatò nismo zadovoljni s temi šolami, ker hočemo „ljudi neumne imeti“. Kajti ko bodejo neumni, tako pravijo, bomo mogli ž njimi delati, kar nam drago, bomo mogli jih komandirati, od njih desetino tirjati, roboto zopet vpeljati in v vsej razkošnosti živeti na stroške gladočega ljudstva. Koliko je pa tako besedovanje vredno, vé vsakdo.

Zavoljo cesar mi nismo zadovoljni z liberalnimi šolami, bodem vam pozneje povedal; zdaj hočem pa pokazati, da tudi drugi ljudje niso prepričani, da bi bile naše šole bog vé kakšen pridobitek za ljudstvo.

Nemški cesar Viljem se je dné 1. maja 1889 o sedanjih šolah tako izrazil: „Že dalj časa me

navdaja misel, kako bi mogel z raznovrstnimi šolami delati proti razširjanju socijalističnih in komunističnih mislij. V prvi vrsti bo morala šola s tem, da goji pobožnost in ljubezen do domovine, dati podlago pravemu pojmu o državnih in društvenih razmerah. Ali jaz se spoznanja ne morem obraniti, da mora v tem času, ko se socijaldemokratske zmote in laži z redkim prizadevanjem razširjajo, šola si bolj prizadevati, da ljudje spoznajo, kar je resnično, kar obstoji in kar je na svetu mogoče.“ Kmalu potem so bila v naučenem ministerstvu posvetovanja o šolah, katerih posvetovanj se je cesar sam udeleževal. Pri tej priložnosti se je izrazil še jasneje: „Ko bi šola bila storila, kar se je moglo od nje tirjati, bi bila morala ona začeti boj proti socijalni demokraciji. Učiteljske pripravnice bi bile morale ljudi tako poučiti, da bi mogel z ljudmi moje starosti ukrotiti to gibanje; to se pa ni zgodilo!“ In na koncu je rekel cesar: „Nikakor bi ne smeli biti učitelji mladenči, katerim je še samim treba vzgoje. Kdor hoče druge vzgojevati, mora biti sam vzgojen, in to pri sedanjih učiteljih ni. Vzgojevanje je učiteljev glavni posel, mlade ljudi je treba pripraviti za praktično življenje.“

V teh besedah očital je cesar šoli, da ne goji pobožnosti, ne ljubezni do domovine, da ljudi ne poučuje o državnih in društvenih razmerah, da jim ne pojasnuje zmot in lažij, katerih je svet ves poln, kratko: da šola svoje dolžnosti ni storila, ker ljudi izgojevala ni. Mladini je treba pouka v čitanji, pisanji, računani, zgodovini itd.; a še bolj je otrokom treba pouka, kako naj starišem ubogajo, kako naj bodejo pridni in kako naj krščansko živè; to je vzgoja. Kjer se pa mladina krščanskega življenja

ne uči nič, ali ne dosti, tam ni vzgoje, in to cesar šoli posebno očita. Da ima prav, o tem ste gotovo vi sami prepričani. En vzrok tudi cesar sam povè: „Mladenči, katerim je treba vzgoje, bi ne smeli biti učitelji,“ to se pravi, nezreli fantje, ki se sami krščanskega življenja niso naučili, bi se ne smeli pošiljati na kmete in sploh v šole, da tam poučujejo mladino, med tem ko bi oni sami pouka najbolj potrebovali. Tako je govoril protestantski cesar. Naša vlada je bolj previdna, in navadno svojih mislij ne povè tako jasno, a vendar se je v prestolnem govoru pri otvoritvi državnega zbora l. 1897. naglašalo, da je treba šoli pravega razvoja, torej da šola nikakor ni še, kar bi mogla in morala biti.

Najbolj so s to šolo své zadovoljni učitelji sami, a žalibog, da oni o svojem lastnem delovanju nimajo soditi, in kedar se oni sami hvalijo, povzdigujoči sedanje šolstvo, se mora njihova hvala vsakemu zelo sumljiva dozdevati. — Nekdo je pa s to šolo prav zadovoljen: socijalni demokratje. Kdo in kaj pa je socijalni demokrat? Besedo ste že slišali; ali pa ste jo razumeli, ne vem. Socijalni demokrati so ljudje, ki ne verujejo v Boga; ti ljudje pravijo, da je po smrti vsega konec, zato je človek neumnež, ki na svetu vrpa; če drugače ne gre, si morajo ubožni ljudje s silo pomagati. Greha ni, moški in ženske naj žive vkup, kakor se jim dopade, za otroke naj skrbi država in da bodo vsi jesti imeli, si je treba razdeliti vse premoženje bogatinov, polje in živino kmetov. Odstrani naj se oblast očetovska v družini, odstranijo naj se altar in cesarjevi prestol. To je socijalna demokracija, katere nauk bi moral v krvi potopiti ves svet, če

➡ Pristopite slovenskemu kat.-pol. in gosp. društvu! ➡

3. Finančno ministerstvo naj ukaže, da finančni uradi postopajo v duhu in smislu zakona ter ga tolmachijo blagohotno za davkoplačevalce.“

Pričakujemo, da bode vlada in njeni uradi to odločno izjavo in zahtevo večine v poštve jemali. V tem zaupanju nas je potrdil novi finančni minister dr. Kaizl, ki je isti dan zbornici izročil

državni proračun za leto 1898

in v svojem poročilu med drugim poslance razveselil z novico, da je ob enem vsem davkarskim višjim in nižjim uradom zaukazal, naj pri izpeljavanju novega zakona o osebni dohodarini postopajo previdno in dobrohotno nasproti davkoplačevalcem, naj nikomur ne delajo krivice, odločno naj postopajo le tam, kjer je očitno, da je bila napoved dohodkov in stroškov prenizka. Pri tej priložnosti izpove finančni minister, da bode novi osebni dohodninski davek letos državi nesel blizu 18 milijonov goldinarjev. Sploh pa se govori, da bode novi davek znašal še enkrat toliko.

Iz ostalega ministrovega poročila naj še omenimo, da vlada računa letos na 722.3 milijonov dohodkov, potrebovala pa bode okroglih 721.9 milijonov — torej bi preostalo blizu štiri stotisoč goldinarjev v državni blagajnici. Finančni minister povdarja, da novih dolgov noče delati in bode moral letos opustiti več nameranih podvzetij, ako zbornica o pravem času ne dovoli proračuna. — Z veseljem pozdravljajo poslanci obljubo finančnega ministra, da še letos uravna in poviša plačo državnih uradnikov in služabnikov, da hoče odpraviti kolek za časnike in mitnino na državnih cestah, češ, da je to zastarela stvar. Državne ceste stanejo na leto nad 5 milijonov goldinarjev, a vendar najbolj kaže, da se odpravijo jako zoprne državne mitnice. Olajšati hoče tudi pristojbinski zakon v korist srednjih in malih posestnikov. Ugovarjala pa je zbornica, ko je minister naznanil, da bode zahteval izdatno več denarja za vojake in mornarico. Sploh pa je mirni govor, s katerim je novi finančni minister na drobno razlagal svoj program, napravil utis, da ga je resna volja, po možnosti ozirati se na ljudske želje in potrebe. A vse je odvisno od tega, da levica opusti obstrukcijo in se prime resnega dela, da zamore zbornica proračun rešiti in dovoliti o pravem času.

Kje smo? Kaj bode?

Dne 20. aprila so se državni poslanci zopet zbrali na Dunaju. Med počitnicami se ni spremenilo ničesar; razmere med strankami in med vlado niso se pojasnile, položaj v zbornici ostane, kakoršen je bil, kočljiv in zamotan. Dnevi državnemu zboru so menda že šteti; govori se, da bode grof Thun dne 6. majnika poslovil državne poslance in jih povabil še le koncem novembra za dva ali tri dni zopet na slavnostno zborovanje v proslavo cesarjeve petdesetletnice. Ako se ta govorica vresniči, potem zbornica v sedanjem zasedanju od 20. t. m. do 6. majnika ne bode mogla rešiti drugega, kakor začasni proračun; vsa druga še tako nujna in važna vprašanja ostanejo nerešena.

Vladni predlogi o podaljšanju pogodbe z Ogersko.

Pričetkom 10. seje dne 20. t. m. je vlada zbornici izročila načrte 22. postav o tem, kako naj

bi enkrat prišlo do tolike oblasti, da bodo delavci in hlapci vojsko napovedali cesarju, duhovnom, posestnikom in kmetom. Večina lastnine je vendar še v kmečkih rokah in proti tej lastnini bi šlo v prvi vrsti. Socijalno demokratična stranka, ki ima tako strašne nazore in načrte, je s šolami, kakoršne so zdaj, prav popolnoma zadovoljna! Socijalistični časnik „Der Vorwärts“ pisal je že pred leti: „V liberalnih ljudskih šolah smo se učili vero sovražiti, in smo pozabili srečo na drugem svetu. To je začetek; človek pa neprenehoma hrepeni po sreči. Verni ljudje hrepenijo po nebesih, neverniki iščejo srečo in veselje tukaj. Mi smo se učili misliti... mar se čudite, da raztegujemo svoje roke po vašem premoženju, da smo izgubili čeznatornega Boga?“¹⁾ Socijalni demokrati torej trdijo, da so se v liberalnih šolah učili vero sovražiti; tega ne trdimo duhovniki, marveč demokrati sami, in jaz ne poznam ne enega učitelja, ki bi bil proti temu nastopil, ter dokazal, da liberalna šola uči otroke vero ljubiti!

„Die Schule muss gegen die Kirche mobilisiert werden, der Schulmeister gegen die Pfaffen,“²⁾ rekel je Liebknecht, voditelj demokratov na socijal-demokratičnem shodu v mestu Halle; dà še več je rekel: „Der Schullehrer, das Wissen beseitigen die Religion.“ Torej nahujskati se morajo učitelji proti duhovnikom in zdi se mi, da smo tako daleč že prišli, kajti do zdaj še učitelji proti Liebknechtu niso nastopili in niso dokazali, da oni ne odpravljajo vere, ali da niso nasprotniki duhovnikov. Vsled takih razmer duhovniki nasprotujejo liberalni šoli,

se podaljša ali ponovi pogodba z Ogersko do konca l. 1907. Jedro prevažnih predlog je to-le: Sedanji užitninski davek se bode predružačil, nadaljevala se bode uravnavava valute t. j. vrednost in veljava denarja; pravila avstrijsko-ogerske banke naj se spremenijo in zveza z Ogersko gledé colnine (carine) in trgovine se mora ponoviti. Z novim užitninskim davkom bi vlada rada dosegla trojen namen. V prvi vrsti bi namreč državi izdatno prirastli novi dohodki; vlada bi imela potem skladnico, iz katere bi ložeje pomagala tistim deželam in kronovinam, ki so v denarnih zadregah, in bi izdatnejši podpirala razna podvzetja na gospodarskem, kmetijskem in obrtniškem polju. Tako na primer bi se po vladinem načrtu od tiste svôte, katero bo državi donašal zvišani davek za žganje in pivo, deset in pol milijona goldinarjev posameznim deželam razdelilo, državnemu zakladu pa bi še ostal čisti dohodek okroglih 39 milijonov goldinarjev. Ta svóta bi zadostovala, da se uradnikom poviša postavno že določena letna plača in prebitek, ki še ostane državni blagajnici, bi po tem služil v to, da se podpirajo kmetje, rokodelci, obrtniki in trgovci. Pri vseh teh navideznih dobrih namenih se novih nagodbenih predlogov nikakor ne moremo veseliti! Vse stranke v državnem zboru in menda vlada sama so ene in iste misli, da bo taka pogodba, ako se dožene z Ogersko, zelo neugodna za Avstrijo. Kajti napovedujejo se nam samo novi davki, s katerimi namerava vlada uravnati razmerje med banko in državo in izpolniti nekaj že davno danih obljub. Kar pa je najžalostnejše, je to, da bode povišanje novega davka najobčutljivejše zadelo avstrijske užitnike (konsumente). Kdor nema svojih lastnih pridelkov in kdor več potrebuje in naj še tako težko zmaguje vsakdanje potrebščine, plačal bo občutljiv povišani užitninski davek. Vlada namreč hoče po načelu ponovljene pogodbe povišati davek na žganje, pivo, sladkor (cuker) in na petrolej. Davek na žganje se zviša od 13 na 16 gld. Malim žganjarjem, zlasti gospodarskim na deželi, obljubuje postava precejšnje olajšave. Davek na pivo se poviša od 17 na 25 kr., torej za toliko, da bo liter 2 kr. dražji, kakor sedaj. Davek na sladkor se poviša od 13 na 19 gld.; pri petroleju se poviša colnina (carina) od 2 gld. 40 kr. na 3 gld. 50 kr. meterski stot.

Napovedani novi davek pa ne bo obtežil samo konsumentov (posameznih užitnikov), ampak bode obremenil in oškodoval tudi več ali manj vsako avstrijsko deželo. Največjo škodo bodo trpele kronovine, katere so dosedaj smele obdačiti žganje in pivo s primernimi nakladami, da ž njimi pokrijejo svoje domače potrebščine; po novi postavi odpadde te deželne naklade v korist države, mesto tega jim pa država nakloni nekatere svôte, ki pa niso v nikaki primeri s sedanjimi dokladami. Tako n. pr. bi dobila Koroška dežela na leto okroglih 174 tisoč goldinarjev povračila, katero pa nikakor ne zadostuje. Iz vsega tega smemo torej soditi, da bi bila obnovitev take pogodbe, kakor je zbornici predložena, avstrijskim deželam na škodo, Madžarom pa v neprimerni dobiček. Ali naša vlada tega ne vé? Gotovo, da. Grof Thun pa je vendar zbornici predložil vse te predloge; a zdi se nam, le iz tega namena, da lahko poreče:

ker je to njihova dolžnost, in dolžnost vseh krščanskih starišev je nasprotovati, in dolžnost vlade je, skrbeti za pravi razvoj šolstva, da bodo šole res vzgojevale ljudstvo, da bode pobožno, delavno, trezno, in da iz šol ne pride rod brezveren, breznačajen, katerega jedino hrepenenje je vžitek, rod, ki ne pozna ljubezni do Boga, ne do domovine, ne do národa, ne do starišev!

Ali je katoliška cerkev res nasprotna šoli? Kako bi bilo to mogoče? Kristus si je apostole izbral večinoma iz delavskega stanu, a poklical je nazadnje tudi učenjaka Saul-a iz visoke šole jeruzalemske. Tako cenil tudi Kristusova cerkev v prvi vrsti delavski stan, kmeta in rokodelca, ter ne dá veliko na ošabne učenjake, a zato ona učenosti nikdar ni bila nasprotna, tisti učenosti, ki Boga ne taji, ter je podpora vere. Da bi bila katoliška cerkev sovražnica šol, to je smešna in predrzna trditev! Misijonarji imajo dandanes na Kitajskem 3003 ljudske šole, v katere hodi 49.000 otrok, 91 višjih šol za fante in 71 višjih šol za dekleta;³⁾ te šole oni vzdržujejo brez davkov ali šolskih doklad, to samo v eni še ne civilizirani državi!

Mi imamo v deželi dosti podrtih samostanov; v Vetrinju so zdaj zidali novo šolo s stroški, če se ne motim, okoli 28.000 gld.; nekaj so vse to menihni zastoj oskrbovali, to priznavajo tudi protestanti: „Pri opatijah so bile javne šole, in vsakteri samostan je imel nekoliko oseb za to določenih, da so mladino iz soseske brez stroškov za stariše poučevali.“⁴⁾ (Konec prihodnjic.)

³⁾ Katholische Missionen 1898 str. 167.

⁴⁾ Loebel: Geschichte der englischen Reformation, str. 28, str. 143.

Jaz sem storil svojo dolžnost, za vse ono, kar ima priti, ste pa odgovorni vi državni poslanci!

Dostavek. Dne 26. apr. je zbornica glasovala o obtožbi grofa Badenija. Pri tem je levica zmagala z 8 glasovi večine in obtožba se je odstopila posebnemu odseku. To glasovanje pomeni veliko zmago združene leve, t. j. nemških kričačev in pretepačev, katerim je tudi nemška katoliška ljudska stranka prišla na pomoč s tem, da se je zdržala glasovanja! Desnica potemtakem v državnem zboru nima več večine in položaj je zopet jako zamotan.

Dopisi prijateljev.

Iz Pokrc. (Birma.) Dne 23. aprila so prišli k nam mil. g. knezoškof, kakor pred 8. leti, da pregledajo cerkev in podelijo sv. birmo. Blizo osme ure zjutraj so oznanjevali zvonovi in topiči, da prihajajo visoki gospod in res milo je bilo gledati, ko so čakali pri slavoloku skoraj vsi duhovniki iz dekanije, otroci z učitelji, in veliko ljudstva, ki je s tem pokazalo, da živi tu še dosti kristjanov, kateri se ne sramujejo, ampak z veseljem počastijo svojega višjega pastirja. Pogrešal pa je opazovalec zastopnike občine, šolskega sveta, in požarne brambe. Toda če se spomnimo zadnjih občinskih volitev, ni se čuditi, da novopečeni g. župan ter njegovi svetovalci mil. g. knezoškofa niso vrednega spoznali svojega poklona in pozdrava! Požarna bramba, katere stotnik je tudi župan, ni imela časa, se zbrati in pri prihodu biti navzoča; če umre v sosedni fari protestantski vrtnar, sveti se n. a. požarna bramba v zadostnem številu. Vidiš, prijatelj, taka je „vera“ naših nemško-liberalnih „fortschrittlerjev“. — Po prihodu so mil. g. knezoškof poslušali izpraševanje otrok, ki so prav dobro odgovarjali, brali sv. mašo in potem podelili sv. birmo blizo 50. otrokom. Prav lep slavnosten govor so imeli g. provizor iz Št. Tomaža. Po dokončanem cerkvenem opravilu so mil. g. knezoškof v župnišču se pogovarjali v znani prijaznosti z duhovniki in cerkvenimi ključarji. Zelo nas veseli, da so bili, kakor slišimo, zadovoljni, posebno pa, da so pohvalili našega č. g. župnika za njih marljivost in natančnost. Ob 12. uri so še enkrat stopili v cerkev in potem se odpeljali. Bog njim povrni trud ter njih ohrani prav mnogo let. *M. Č.*

Iz Pliberka. (Prvo sv. obhajilo.) Res vesel in srečen dan je bila bela nedelja za Pliberk in okolico, ne samo za mladino, marveč tudi za odrasle. Obhajalo je prvo sv. obhajilo 80 otrok, ki obiskujejo petero šol, namreč pliberško, libuško, tunelsko, pri božjem grobu in vogrško. Ob 3/4. uri zjutraj so se zbrali vsi učenci in praznični obleki v mestni šoli in odtod se je pomikala lepa procesija nedolžne mladine s križem in banderi med zvonjenjem vseh zvonov v cerkev. Marsikatera solza se je utrnila ostarelim obrazom, ki so gledali nedolžne otroke, s kakšnim veseljem in hrepenenjem so šli nasproti svojemu nebeskemu kralju; deklice so bile večinoma belo oblečene in z venci okinčane, in fantje so imeli na praznični obleki lepe šopke svežih cvetic, vsi pa so nosili v rokah goreče sveče. Tako opravljeni so ustopili s svojimi učitelji v hišo božjo, kjer se je bilo zbralo že polno vernega ljudstva. Med sveto mašo in sicer po duhovnikovem obhajilu je bil kratek nemški in slovenski nagovor na otroke, ki jih je opominjal na presrečno, da najlepšo uro celega življenja, ki se je danes za nje približala. Po nagovoru so vsi otroci s prižganimi svečami v rokah ponovili krstno obljubo in potem so kleče in z veliko pobožnostjo prvokrat sprejeli Jezusa v svoja mlada srca. Vse se je vršilo v najlepšem redu; z veseljem so se vrnili še enkrat v šolo, kjer so dobili od svojih katehetov lepe podobe za spominke na najlepši dan svojega življenja! — Gotovo se boste čudili novici, da imamo v našem mestu že ptice, ki so se slovenski naučile in prav imenitno slovenski pojó; zdaj naj pa še reče kdo, da Pliberk ni nemško mesto!

Iz Prevalj. (Kako se prevaljuje.) Sedaj naš kraj v resnici zasluži ime Prevalje, ko se v njem vse prevaljuje; nekaj iz dobrega v slabo, nekaj narobe, kakor bodete takoj uvideli. Prevalil se je naš prvi playž ali „ho-ofen“, po tukajšnjem narečju, iz dobrega v slabo! Prej je dajal dela mnogim delavcem, sedaj se je prevalil in daje dela samo svojim pogrebem, kateri njegove ostanke v kraj spravljajo, žalujoči na njegovih razvalinah v spominu nekdanjih dnij. — Tudi tam, kjer šumijo valovi prelepe, ali sitne „Miže“, se je nekaj prevalilo. Jéz gospoda Lahovnika, vrlega slovenskega in krščanskega tovarnarja, je bil raztrgan in napravila imenovanemu podjetniku veliko ovir, ker bi imel že v sedanjih pomladi otvoriti svojo tovarno. Upajmo, da bo g. Lahovnik, s tem, da napravi nov trden jez, Mižici iz glave izbil tako „prevaljenje“. — Dne 19. t. m. sta se v gozdu od Prevalj do Lješ prevaljala dva šolarčka. Po navadi vseh fantalinov, kateri sedijo mesto v šoli rajši na zeleni trati, in poslušajo rajši petje tičkov v gozdu

¹⁾ Stauracz: Jambbilder öster. Schulzustände III. 14.

²⁾ Ravno tam st. 22.

nego zlate nauke učiteljev v šoli, sta si vest tolažila s tem, da sta si zapalila smodčice in jih palila v sinji, pomladanski zrak. A „smola“ onega gozda se jih je prijala. Bržkone je začela stela tleti, in: „gozd gori!“ — smo morali slišati ob 11. uri dopoldne. Naša novo ustanovljena požarna bramba in fužinski delavci so ustavili ogenj. Posebne škode ni; a lahko bi se razširil požar čez hrib! Zato stariši, primite svoje otroke za ušesa, ko vidite, da imajo strasno nagnjenje za tak tleči „cuc“ v ustah in za „prevaljanje“ v gozdu. — Par dnij pozneje slišali smo zopet „ogenj“ oklicati. Po noči ob 11. uri se je vnel hlev stražnika južne železnice, med nami in Guštanjem, št. 52. „Podhornist“ naše vrle požarne brambe, postiljon Ferdinand J., je, kakor hitro je zvedel o požaru, v srajci, spodnjih hlačah in nogovica letal po ulicah našega „mesta“. Slava vrlemu možu! Kakor sem zvedel, je vkljubo temu vsakega nahoda prost. Prevaljčani so bili s svojo brizgalnico koj na mestu, kmalu za njimi tudi sosedje Guštanjci, pod vodstvom g. učitelja Böhm-a. A nesreča! Mižica je prevalila ali odvalila pot do stražnice, ona Mižica, katera leto za leto več odtrga od rodovitne zemlje naše doline, in katere uravnavanje najtopleje priporočamo našemu deželnemu zboru. Brizgalnice niso mogle požara doseči. Vsekako pa so tu dobro pomagale „ročne brizgalnice“. Posebno je tukajšnji trgovec g. Zimmerl obvaroval ubogega stražnika še večje nesreče. Delovali sta obe požarni brambi do jedne ure popolnoči z vso silo in rešile, kar se je dalo. Dva prešiča je moral revež zaklati, drugo se je rešilo. Pogorel je hlev. Nevarnost je bila tudi za rešilce velika, ker se koj za hišo odpira prepad, pod katerim teče Mižica. Par „brambovcev“ bi skoraj padlo v vodo. — Kako hitro se prevali življenje v smrt! Mladega, 20 letnega fanta, Avguščina Ulc ej-a, kateri je bil še prejšnji dan v Guštanju zdrav in čil, so našli drugo jutro pri „Žagarju“ pod Barbaro mrzlega in mrtvega na trati poleg hiše. Srčna kap je storila konec mlademu življenju. — Na občnem zboru naše hranilnice in posojilnice se je pokazalo, kako se denar prevalja, hvala Bogu, društvu v prid! Natančneje poročilo o delovanju hranilnice priobčimo pozneje. — Sklep „katoliško-političnega društva za Slovence na Koroškem“, napraviti pri nas na belo nedeljo shod, je prevalilo c. kr. okrajno glavarstvo v Velikovu radi legarja na Lješah, vsled katerega, — namreč legarja, — se pa doslej še nihče ni prevalil v jamo. — Naše katoliško delavsko društvo ima sedaj že marsikatero med udi, v česar možganih se je tudi že marsikaj prevalilo na dobro stran, tako da ne prenaša več „farbanja“ rudečih „osrečevalcev“ ljudstva. Žal, da so se nekateri ljudje še le po žalostnih izkušnjah dali na dobro prevaliti. — Tudi vreme se je slednjič prevalilo; če je kdo „suh“, naj le k nam pride, tukaj ga bo nebo pralo, da bo veselje. Sedaj pa sklenem svoj dopis, in se, pričakujoč, da to vedno prevaljanje nobenemu ni želodca prevalilo, sam prevalim v sladko spanje, katero sem gotovo zaslužil. Ali ne? — j.

Izpod Peca. (Smrt in nje žetev.) Smrt je nam pobrala zadnji čas več ljudi, med njimi tudi nekaj takih, kateri gotovo še niso smrti pričakovali. Vzela nam je pa tudi dva moža, katera zaslužita, da jih omenja „Mir“, ker oba sta bila zvesta pristaša naše slovenke stranke. V nedeljo dne 17. aprila smo pokopali v Šmihelu Franca Krauta p. d. Ferata na Bistrici. Bil je rajni skrben, pravičen mož, vzgled vsem gospodarjem, stara slovenska korenina. Drugi, ki je bil tudi zmirom zvesto na naši strani, je Jožef Smeričnik p. d. Šonat v Večni vasi. Bog nadomesti nam zgubo z drugimi, umrlim naj pa bo zemljica lahka!

Iz Roža. (Cerkvena predstojništva — pozor!) Leto za letom se oglašajo po različnih krajih, nekako z lastovkami vred, neznani popravljalci orgelj, ki se ponujajo in vsiljujejo za popravljanje orgelj. Kako se to godi navadno cerkvi na škodo, o tem toži marsikateri cerkveni predstojnik. Jaz sem imel v Svinici in Žitarivesi priložnost, pregledovati „delo“ takih „popravljalcev“. Delo je bilo pod nič; „popravljanje“ orglje niso bile ne intonirane, ne uglašene, nekatere piščalke sploh niso dale glasú od sebe. Za primeroma visoke stroške cerkve niso imele koristi. Zato svarimo pred takimi tujimi in neznanimi popravljalci orgelj. Saj zlasti nam Slovincem ne primanjkuje izkušenih orglarskih mojstrov, ki za isto ceno napravijo kaj dobrega in trpežnega. Zato opozarjamo tudi na oznanilo g. J. Kuharja na zadnji strani.

Iz Žiljske doline. Predzadnja številka „Mira“ prinesla je zopet odlomek „koroških razmer“ in sicer v „Novičarju“ z naslovom: „Mir“ jim je na poti! Seveda. Tudi razun „Mira“ jim je marsikaj neprijetno in na poti in da gospodje Tavšič, Prosek in naš dr. Kraut ne bodo postali tako hitro častni občani celovškega mesta, tega smo koroški Slovinci gotovi; toda srčno se veselimo, da morajo tudi visoke osebe v postavnih in — koroško-slovensko — nepostavnih stvaréh vkljub vsej svoji

„natančnosti“ vendar čestokrat pokloniti se našim prizivom. To je prvi del odlomka naših razmer. — Druga koroška tajnost je sicer že malo zastarela, toda še zmirom nerešena. To je zadeva občinskih volitev v Št. Štefanu na Zili. Znano je, kako je napadel in obdolževal urednik zloglasnih „Kärntner Nachrichten“ gosp. župnika Žak-a in to obdolžitev v novjšem času deloma razširil, ponovil, ter skušal pojasniti. Nakanil je gotovo, uplesti gosp. župnika Žak-a v tiskovno pravdo, katera bi se mogoče končala po „koroških razmerah“. Čudno pa je na tej stvari to, da od tega obdolženja — katero je bilo javno — c. kr. državni pravdnik nič zvedel ni, sicer bi se gotovo morala od njegove strani začeti in vršiti zoper gosp. župnika Žak-a preiskava v tej zadevi. Ta stvar je gotovo važnejša kakor „kolportaza“ postavno dovoljenih časnikov — in gospod župnik Žak jim je ravno tako „na poti“, kakor več drugih „kolportarjev“, če ne za deset stopinj bolj. Mi pa vemo, da je gosp. župnik Žak pravičen in zato ga priporočamo — pravici!

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Finančni minister dr. Kaizl je bil odložil svoj mandat. Dne 20. t. m. so ga v volilnem okraju Smihov-Karlin zopet izvolili državnim poslancem. — Drugi nižjeavstrijski katoliški shod bode dne 29. in 30. novembra t. l. na Dunaju. — Shod Slovanov na Dunaju je sklenilo prirediti meseca maja ondoto „Češko-slovansko društvo“. Nemcem to seveda ni všeč. — Dne 7. maja bode cesar slovesno otvoril jubilejno razstavo na Dunaju. — Praški župan dr. Podlipny je bil pri cesarju ter prosil pomoči za mesto Prago. Tudi je prosil, naj bi kak član cesarske hiše redno stanoval v Pragi. To nemškonalcionalnim kričačem kajpak ni po godu.

Druge države. Srebrno poroko sta dne 20. t. m. v Monakovem obhajala bavarski princ Leopold in princesinja Gisela, hči našega svetlega cesarja. Tega dogodka se s preljubljenim vladarjem veselijo vsi zvesti Avstrijci. Slavnosti se je udeležil tudi naš cesar, ki se je odtod podal v Draždane k slavnostim ob sedemdesetletnici tamošnjega kralja Jurija. — Vojska med Španijo in severoameriškimi združenimi državami se je začela dne 23. t. m. Do večje bitke še ni prišlo. Še predno se je vojska napovedala, so Amerikanci ulovili nekaj španskih ladij. Amerikanske ladje oblegajo nekatera pristanišča na Kubi. Vpliv vojske se pri nas kaže v tem, da je poskočila v Evropi cena žitu.

Novičar.

Na Koroškem. (Novomašniki.) Dne 19. jul. t. l. bodo v mašnike posvečeni iz III. leta č. gg. H. Pietschnig iz Volšberga; Fr. Hafner iz Šmarne; A. Oberluggauer iz Gradca; M. Paulitsch iz Šmarne; J. Schiwitz iz Volšberga; Mat. Trepal iz Rut na Kranjskem. — Iz IV. leta: Fr. Fuchs iz Riž pri Gradcu; Fr. Gerstl iz Sinabelkirchna; J. Gradl iz Niederdorfa na Tirolskem; Fr. Gütl iz Jagersberga na Štajerskem; Jos. Kukačka iz Budjejevic; F. Läufer iz Gasbacha na Badenskem; Val. Marklet iz Čanjč; Fr. Meško iz Št. Tomaža pri Ptuj; O. Puchta iz Novega Jičina; O. Rassler iz Mostiča; M. Streit iz Roj; M. Thaler iz Pulsta. — Med imenovanimi 18 novomašniki sta samo dva Slovence!

(Duhovske zadeve.) Umrl je dne 21. t. m. v Porečah po dolgem bolehanju vč. gosp. Gregor Stosier, zlatomašnik in vpokojeni župnik, star 88 let. Pokojnik se je porodil dne 17. sept. 1810. leta v Škofičah, bil v mašnika posvečen dne 4. avg. 1839. l. Nazadnje je bil župnik v Št. Janžu na Mostiču. N. p. v m.! — Č. g. o. Galus Jäger O. S. B. se je odpovedal beneficiju v celovski bolnišnici. — Na sv. Višarje pojdejo letos za čas romanja: č. g. Iv. Ebner, župnik v Medgorjah, č. g. H. Smažik, provizor v Šmarjeti in č. o. Dioniz Spitzer, frančiškan v Beljaku.

* Cenjene rodoljube opozarjamo na občni zbor našega kat.-pol. in gosp. društva v četrtek dne 12. maja t. l. Iskreno želimo, da se društveni udje, kakor tudi drugi Slovenci v prav častnem številu udeležijo važnega zborovanja! — Shod Ciril-Metodove podružnice v Kotmarivasi se je dne 24. aprila jako lepo vršil. Ponoči so nemčurji s kamenjem napadali hišo!! Poročilo prinesemo prihodnjič. — Občinske volitve v Celovcu so se vršile ob jako neznatni udeležbi. Videlo se je, kako malo se „nacionalni“ Celovčani zmenijo za javno življenje in velike potrebe mesta. K večjemu kak „črni strah“ jih še spravi na noge. — Zavod za slepe v Celovcu se bode kmalu napravil. Dotični odbor se je že osnoval. Denarja ima na razpolago 200 tisoč gld. — Za napravo električne železnice na sv. Višarje so kupili vodno moč blizu Vrat. — Dne 17. t. m. so čutili po mnogih krajih precej močen potres, ki se je tudi pozneje ponav-

ljal. Posebno so ga čutili po Kranjskem in Spod. Štajerskem. — Zanimive starine so izkopali na Gosposvetskem polju. — V Celovcu se je dne 22. apr. ustrelil 19-letni pisar A. Reiman iz Pontablja. — V pokoj je stopil učitelj Fr. Laznik v Kokovem. Prestavljen je podučitelj Mih. Andrič iz Št. Jakoba v Rožu v Šmihel nad Pliberkom.

Na Kranjskem. V Cerkljah je umrl izvrstni učitelj in dolgoletni župan g. A. Vavken. N. p. v m.! — Precej močen potres so čutili dne 17. t. m. po Kranjskem. Tudi po nekaterih krajih Koroške so ga čutili. — V kratkem izide oklic, podpisan od mnogih slovenskih pisateljev in rodoljubov, za nabiranje darov, da se postavi l. 1900. prvemu slovenskemu pesniku Prešernu v Ljubljani dostojen spomenik. — Red cistercijanov je od vlade prevzel dne 25. apr. stari samostan v Stični na Dolenjskem. — V Ljubljani je dne 24. t. m. prišlo na dveh shodih do rabuke med krščanskimi socialisti in socijalnimi demokrati. Ti so zopet pokazali, da se znajo spretno pretepatati, a se mirno posvetovati o delavskih potrebah, se jim ne ljubi. — Ta teden imajo v Ljubljani občinske volitve. Značilno je, da so po dolgih letih Nemci zopet postavili svoje kandidate, za katere so strasno agitovali v bratski zvezi s socijalnimi demokrati. S tem so dosegli, da so vsi slovenski volilci složno nastopili za narodne kandidate, ki so v III. in II. razredu prodrili z ogromno večino.

Na Štajerskem. Slovenski vojaki so se vrnili s Krete v svojo domovino. Slovesno so jih vsprejeli v Pulju in Celji. — Beseda „Windischer“ je razžaljenje; tako je razsodilo po §§ 266. in 261. k. z. dne 15. t. m. okrajno sodišče v Gradcu. — Lepo papežovo slavnost je priredilo dne 24. aprila katoliško delavsko društvo v Mariboru. — Toča je dne 23. t. m. napravila v mariborski okolici mnogo škode na sadju.

Na Primorskem. Z razgrajanjem je v Trstu zmagala lahonska poulična druhal. Kakor smo že omenili, imele so se vršiti laške in slovenske misijonske pridige. Ker so zadnje lahomom bile na potu, pritiskali so na škofa, naj jih prekliče in ko po tej poti ničesar niso dosegli, začeli so razgrajati na ulicah. Posledica temu je bila, da so se odpovedale omenjene pridige. Žid vlada torej tudi že v cerkvi, zabranjuje njemu neljube cerkvene govore. In nikogar ni, ki bi z odločno roko branil pravice in svobodo cerkve. Res žalostno!

Po drugih deželah. Solnograški nadškof kardinal dr. J. Haller obhaja maja meseca svojo zlato mašo. — Ruski car je podelil trgovcu s semeni v Budimpešti E. Mauthnerju red sv. Ane. — Znana tvrdka G. Freytag in Berndt na Dunaju je izdala zemljevid bojišča v Severni Ameriki (cena 20 kr.) in načrt velike jubilejne razstave na Dunaju (cena 10 kr.) Obe karti sta jako lepo in točno izdelani in jih je kar najtopleje priporočati.

Poziv!

Dne 15. oktobra l. 1897. je umrl po dolgi, hudi bolezni v Kazazah tamošnji župnik častiti gospod France Rup. Znancem, prijateljem in nekdanjim faranom naznanjamo, da je grob še vedno brez vsakega znamenja. Pokojni je mnogo deloval za slovensko ljudstvo, zlasti s peresom. Ker pa ni zapustil nobenega premoženja, spodobi se, da mu njegovim rojakom postavijo vsaj majhen nagrobni spomenik. Obračamo se torej do prijateljev in znancev pokojnikovih s prošnjo, da v omenjeni namen dopošljejo dobrovoljnih doneskov, da se more v cerkveno steno vzdati spominska ploščica. Darovi naj se pošiljajo preč. gosp. Val. Šumahu, župniku v Šmihelu nad Pliberkom. Svoječasno jih objavi „Mir“.

Dopisnice-oglednice za družbo sv. Cirila in Metoda. Kdor želi krasnih slovenskih razglednic s podobami naših slavni slovenskih mož Simona Gregorčiča, dr. Franc Prešerna in Valentina Vodnika, katerih čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda, naj se obrne na gospico Ljudmilo Roblek v Litiji (Kranjsko). — Ob enem opozarjamo vnovič na slovenske razglednice, ki so na korist Ciril-Metodove družbe izšle v Celovcu. Rokaji sezite po njih in rabite le čedne domače dopisnice! Čemu rabiti tuje stvari, ko so nam slovenske na razpolago! — Naše Slovence opominjamo, da pridno rabijo kavo družbe sv. Cirila in Metoda, rojake, zlasti kadilce pa, da se poslužujejo le Ciril-Metodovih vzgalic!

Vabila.

— Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku imela bo v nedeljo 1. maja t. l. ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih svoj letni občni zbor po sledečem dnevnem redu: 1. Letno poročilo. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajni nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Hranilnica in posojilnica v Črni ima svoj letni občni zbor dne 1. maja ob 1/23. uri popoldne pri Martinu Herzogu po navadnem dnevnem redu. K udeležbi vabi vse družnike odbor.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dne 4. maja od 11. do 12. ure, soba št. 85. Posestvo Petra Polanc, p. d. Potisk na Sojnici, vl. št. 45, d. ob. Golšovo. (3531 gld.)

Dne 28. maja od 11. do 12. ure v sobi št. 85. Urbasovo posestvo na Bregu, vl. št. 55, d. ob. Gradnica [Zrelec]. (2500 gld.)

Dražba Hartwigovega posestva se je prestavila od 10. marca na dan 11. junija. (21.583 gld.)

Dražba Cvanderjevega posestva Tomaža Planekerja v Vrstivasi, d. ob. Čedram, vl. št. 6, se je prestavila na dan 12. maja. (4118 gld.)

Dne 8. junija ob 11. uri, soba št. 85. Jeroničovo posestvo v Radišah, hišna št. 9, vl. št. 25, d. ob. Radiše. (1781 gld.)

Dne 4. jun. ob 10. uri, soba št. 85. Mlinarjeva koča Greg. Šefmana v Zelkučah, vl. št. 18, d. ob. Zelkuče. (2413 gld.)

Dne 12. maja ob 11. uri: posestvo ljudske šole vl. št. 1, d. ob. Karnski grad. (800 gld.)

Dne 30. junija ob 11. uri, soba št. 85. Posestvo Jan. Moswigerja p. d. Pezla v Kajžicah vl. št. 6, d. ob. Bilčoves. (1381 gld.)

Sodišče Rožek. Dne 24. junija ob 11. uri, posestvo Neže Kreiner p. d. Lukele na Gori, vl. št. 19, d. ob. Tmara vas. (2158 gld.)

Sodišče Pliberk. Dne 26. maja ob 11. uri, v sobi št. 2. Kokal-ovo posestvo vl. št. 11, d. ob. Tolsti vrh. (1628 gld.)

Dne 27. maja ob 11. uri, v sobi št. 2. Saveršnikovo posestvo v Ilmici, vl. št. 18, d. ob. Gradiče pri Libeličah. (1917 gld.)

Dne 4. maja ob 11. uri, soba št. 2. Potočnikovo posestvo na Črneški gori; vl. št. 1, d. ob. Črneška gora. (3677 gld.)

Sodišče Podkloster. Dne 11. jun. od 11. do 12. ure, posestvo Jan. Bruggerja p. d. Hojša v Rutah, vl. št. 63, d. ob. Selče. (8600 gld.)

Sodišče Svinec. Dne 31. maja od 11. do 12. ure. Gotšidovo posestvo M. Terpečnik na Št. Janški gori, vl. št. 17, d. ob. Št. Janž na Mostiču (5795 gld.) [prenešeno].

Dne 15. junija in 14. julija: Posestvo Ign. Štefla p. d. Jonkeja v Gradu pri Št. Janžu. (8744 gld.)

Loterijske srečke od 23. aprila 1898.

Linc	57	4	86	29	90
Trst	79	22	90	62	84

Tržne cene v Celovcu

dné 28. aprila.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	8	38	10	47
rž	5	87	7	34
ječmen	—	—	—	—
oves	3	6	3	82
hejda	4	91	6	14
turšica (sirk)	4	3	5	4
pšeno (kaša)	7	20	9	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	10	1	78
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 20 kr. do 2 gld. 60 kr. klslo 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 30 kr., slama po 1 gld. 70 kr. do 2 gld. — kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 70 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 120 do 145 gld.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Naznanila.

Prodaja.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celovcu se bode dné 4. junija t. l. ob 10. uri predpoludnem, izba št. 85., po eksekutivni dražbi prodajala na 2415 gld. 75 kr. cenjena Mlinarjeva bajta v Zelkučah, obsegajoča mlin, žago in 65 arov 13 m² zemljišča.

Naznanilo.

P. i. prebivalcem iz Beljaka in okolice dovoljujem si naznaniti, da bodem z dnem 1. julijem t. l. prevzel staroznano

trgovino z mešanim blagom,

prej Kömetter v hiši Perasso,

Widmanove ulice št. 43.

Ker mi je na razpolago dosti sredstev, bodem mogel vsem zahtevam najceneje vstreci.

Dovoljujem si dostaviti, da se bode v moji trgovini govorilo nemško, slovensko in laško.

Spoštovanjem

Oskar Stefula,

trgovec.

H košnji (seči) in žetvi priporočam

sloveče Bistriske kose

z zgoraj navedenim fabriškim znamenjem in **izvrstne srpe, kakor tudi prave Bergamaške kamne (osle) najboljše vrste po najnižjih cenah.**

Franc Sadnikar,

trgovec z železnino v Celovcu, Burggasse št. 7.

(Vnanja naročila izvršujem po pošti in naj se blagovoli dolgost kos naznaniti.)

P. i. občinstvu uljudno naznanjam, da imam v zalogi natanjko vrejene ure v najlepši opravi in različne verižice za

birnska darila

po izdatno znižani ceni in v največji izbi.

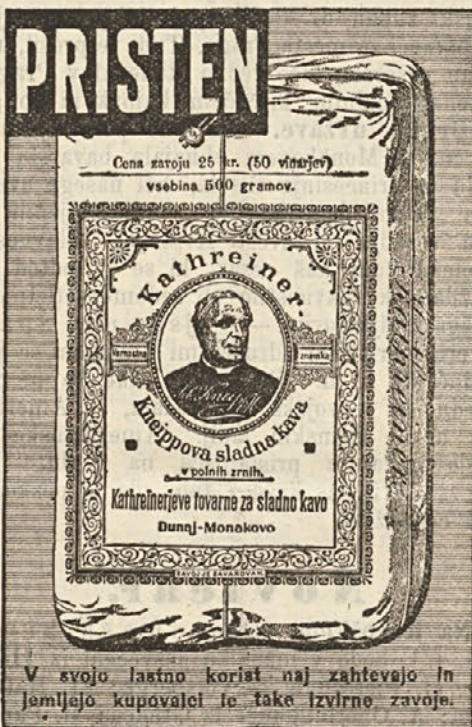
Velespoštovanjem

Peter Fessl

v Celovcu, stari trg št. 20.

Natanjčen naslov.

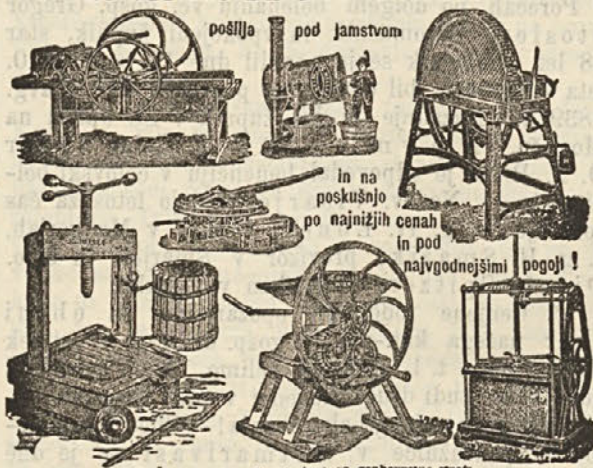
Natanjčen naslov.

Kmetija na prodaj,

ležeča na lepem in prijetnem kraju, ki ima obilo sadnega drevja in je pripravna za živinorejo, ima dovolj paš, 47 oralov zemljišča, in sicer 4 orale travnika (vse sladko), 24 oralov gozda in 50 birnov posevne, vse posejane. Ima nov in obokan hlev, v kateri je voda napeljana. Proda se za 3800 goldinarjev brez inventarja; kdor pa hoče kupiti tudi živino in vse drugo, kakor stoji in leži, pa dobi za 5000 goldinarjev. Več v tej zadevi se izve pri posestniku Gabrijelu Hudelistu p. d. Oevirku v Št. Lovrencu, pošta Ruda na Koroškem.

VSII STROJI ZA POLJEDELSTVO

Edito železo, svrno ali prirejeno, so vsahovrsta stroja. Bogato opremljeni 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevo takoj nastoj.

J.G. HELLER, DUNAJ
 2/3 PRATERSTRASSE № 49.
 Preprodajalci se iščejo.

Gostilna z malo kmetijo

v živahni vasi Ziljske doline na Koroškem se takoj dá v najem ali se tudi prodá. Več pové: Miha Waldhauser v Bolcanu (Bozen) na Tirolskem.

Prodá se zaradi pomanjkanja prostora **dober glasovir.** Več pove A. Toplič, organist na Djekšah.

JANEZ KUCHAR

izdelovatelj orgel v Št. Lenartu pod Ljubelom pošta Podgoró na Koroškem,

priporoča se, zajamčujoč dobro in kolikor mogoče ceno izdelovanje, za vsa v to stroko spadajoča dela. Potrebna znanja si je pridobil pri gospodih Jemlich-u v Draždanah, Weigl-u v Stuttgartu in po več avstrijskih mestih, ter prosi za zaupanje p. i. čast. duhovščine in cerkvenih predstojništev.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu izišel je:

Mali Katekizem ali krščanski nauk,
 cena 15 kr.

Veliki Katekizem ali krščanski nauk,
 cena 40 kr.

Izvirnik potrdili so vsi avstrijski škofje, zbrani na Dunaju dné 9. aprila 1894.

Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje ju je pripustilo z odlokom z dné 28. marca 1898, št. 7200, kot učno knjigo.

Srednji Katekizem ali krščanski nauk
 (cena 32 kr.)

je tudi dotiskan in se je predložil visokemu c. kr. ministerstvu za uk in bogočastje v potrjenje.

Za obila naročila se priporoča

tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Najnovije mode

slamnike

prav lepo štafirane, za ženske in moške, v veliki izbiri prav dober kup, kakor tudi raznovrstno perilo, igrače, košare ali canje in druge drobnine priporoča

Marija Possod

v Celovcu, Burggasse št. 2.

Prevezemajo se tudi stari slamniki v popraviljanje in moderniziranje.

Feliks Toman,

kamnoseški mojster in podobar v Ljubljani, Reseljeva cesta št. 26,

prva slovenska tvrdka s stroji na par, ima bogato zalogo

nagrobni spomenikov,

prevzame vsako **stavbeno kamnoseško delo** in se p. č. duhovščini priporoča za izdelovanje **altarjev, podob, prižnic, obhajilnikov, krstnih kamnov** itd. po najnižji ceni. Potrebne načrte izdeljuje brezplačno.